

รายงานนวัตกรรม /วิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในสถานการณ์ Covid – ๑๙
ศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ประเภทของวิธีการที่เป็นเลิศ : การจัดกิจกรรมนักเรียน

ชื่อวิธีการที่เป็นเลิศ(Best Practices): การพัฒนาคุณลักษณะด้วยกิจกรรมสวดมนต์สรภัญญะ รูปแบบ N.W.K. Model

โรงเรียน : หนองแวงวิทยาคม

สหวิทยาเขต : ๔ ศรีสำโรง

๑. ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กล่าวถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นฝึกฝนทักษะสำคัญ คือ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนจะประสบความสำเร็จได้นั้น นอกเหนือจากการมีความรู้ในสาระวิชาที่จะดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างดีแล้ว ผู้สอนจะต้องมีเทคนิคการดำเนินการจัดกิจกรรม หรือเทคนิคการสอน รู้จักประดิษฐ์และเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม มีทักษะการดำเนินกิจกรรม สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียนในรูปแบบต่างๆที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและการเรียนรู้เพื่อฝึกฝนผู้เรียนให้คุ้นเคยกับรูปแบบต่างๆของวิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองตามเนื้อหาและทักษะกระบวนการที่หลักสูตรกำหนดจนเกิดความเข้าใจว่า ความรู้ต่างๆทั้งหลายทั้งปวงสามารถค้นหามาได้ด้วยตนเองโดยไม่ยาก ด้วยการใช่วิธีการศึกษาค้นคว้าตามรูปแบบต่างๆที่ได้รับการฝึกฝนและเลือกหรือดัดแปลงพัฒนาให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของตน

ครูผู้สอนจึงต้องคิดค้นเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุขและฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ ศึกษาสภาพความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรม การเรียนรู้ที่ตนสนใจ เรียนรู้ด้วยตนเอง และใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อน พี่เป็นพี่ปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้กระตุ้นหรือมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าเนื้อหาข้อมูล ซึ่งผู้ทำผลงานได้เลือกกิจกรรมสวดมนต์สรภัญญะ มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ N.W.K. Model ในการจัดกิจกรรม

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ N.W.K. Model ในกิจกรรมสวดมนต์สรภัญญะ

๒. เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ N.W.K. Model

๒.๒ เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ชุมชนมุขรัยสังคม จำนวน ๒๐ คน

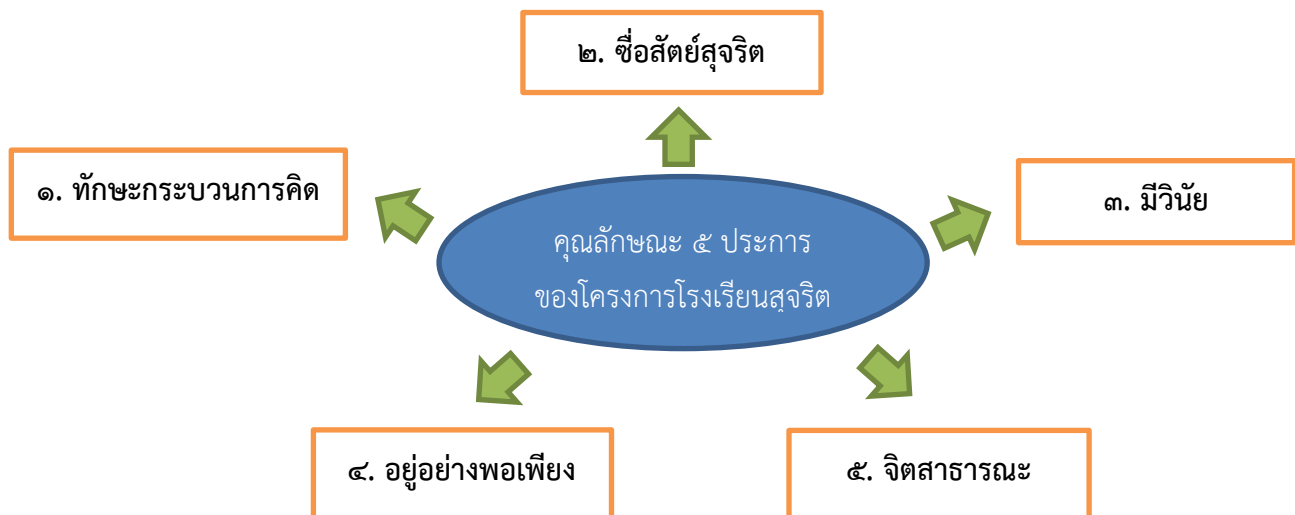
เชิงคุณภาพ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ชุมชนมุขรัยสังคม มีคุณลักษณะ ๕ ประการของโครงการโรงเรียนสุจริต ด้วยการจัดกิจกรรมสวดมนต์สรภัญญะ รูปแบบ N.W.K. Model จำนวน ๒๐ คน ดังนี้

- ทักษะกระบวนการคิด นักเรียนอ่านและจำบทสวดมนต์ได้ถูกต้อง
- ซื่อสัตย์สุจริต งดเว้นการโกหก การคิดโกง หรือการลักขโมย เป็นต้น
- มีวินัย ในการฝึกซ้อม ตรงต่อเวลา
- อยู่อย่างพอเพียง นักเรียนมีความพอประมาณในความรู้ที่ตนมี มีเหตุมีผลในการร่วมกิจกรรม

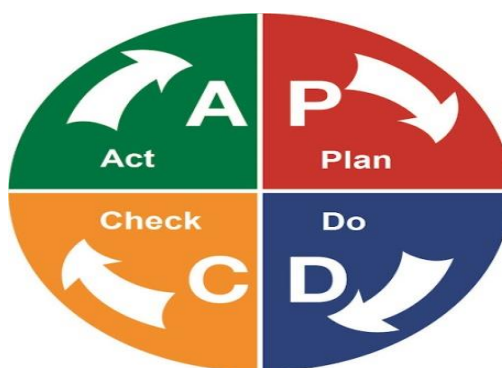
ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตน

- จิตสาธารณะ จิตอาสาในการช่วยเหลือเพื่อน โรงเรียนและชุมชน

ภาพที่ ๑ ภาพแผนผังคุณลักษณะ ๕ ประการของโครงการโรงเรียนสุจริต

๓. ขั้นตอนการดำเนินการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ภาพที่ ๒ ภาพรูปแบบการทำงาน PDCA

ขั้นวางแผน

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๓. กำหนดแผนงานวิธีการดำเนินการ N.W.K. Model

ขั้นตอนดำเนินการ

๑. รับสมัครนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมรักษาสังคม

๒. ครูแจ้งกรอบเนื้อหากิจกรรมการสวดมนต์สรัญญะ ลักษณะเงื่อนไขในกิจกรรมและหน่วยงานที่

จัดการแข่งขัน

๓. ประสานงานเครือข่ายในการจัดอบรมให้ความรู้

๔. ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกผ่านการแข่งขันในรายการต่างๆ และขยายผลให้นักเรียนเป็นแกนนำ

ในการดำเนินกิจกรรมชั่วโมงคุณธรรมของโรงเรียน

๕. ประเมินผลเพื่อปรับปรุงกิจกรรมต่อไป

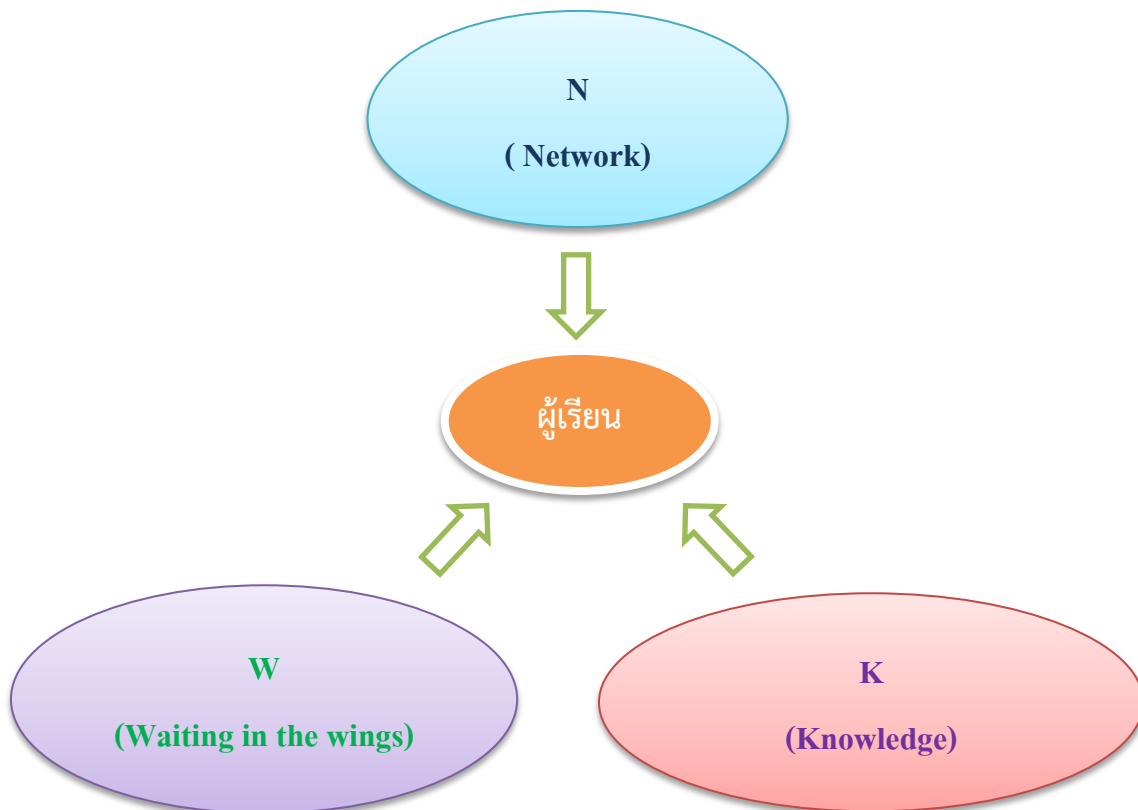
ขั้นประเมินผล และขั้นปรับปรุงพัฒนา

๑. ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามโครงการโรงเรียน

สุจริต

๒. การสรุป ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันว่าสิ่งใดที่ควรปรับปรุงร่วมกัน

๓. พัฒนา ปรับปรุง ในส่วนนี้เป็นหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่จะต้องตรวจ ให้ข้อคิด หรือระบุดูที่ยังต้องปรับปรุงให้นักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น โดยเพิ่มเติมในส่วนของทีมคือให้นักเรียนใช้การทำงานเป็นทีม กระบวนการทำงานทีมกระตุ้นกันและกันเสมอ ครูสร้างแรงบันดาลใจ และให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

ภาพที่ ๓ ภาพการจัดการเรียนรู้แบบ N.W.K. Model

N (Network) = เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ โดยได้รับความเมตตาจากพระครูگیยานธรรมโฆษ พระอาจารย์สมักร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงผู้ปกครองที่ให้การสนับสนุน

W (Waiting in the wings) = การเตรียมพร้อม หมายถึง ครูส่งเสริมผู้เรียนให้พร้อมสู่โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

K (Knowledge) = ความรู้ หมายถึง ครูและชุมชนร่วมกันสร้างองค์ความรู้ความสามารถด้านการสวดมนต์มีคุณลักษณะที่ดีและผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๔. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลที่เกิดกับผู้เรียน

๑. รางวัลชนะเลิศการสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ ประเภทโรงเรียน ปี ๒๕๖๒
๒. รางวัลชมเชย การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ ประเภททีมหญิง ระดับมัธยมศึกษา ณ จังหวัดนครพนม ปี ๒๕๖๓
๓. รางวัลชมเชยลำดับ ๒ การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ ระดับมัธยมศึกษา งานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาระดับภาค ปี ๒๕๖๔

๔.๒ ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

ได้รับการยกย่องชมเชยจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก และชุมชนโดยรอบโรงเรียน

๔.๓ ผลที่เกิดกับชุมชน

๑. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียน
๒. ชุมชนเกิดความเข้มแข็งเพราะนักเรียนเกิดคุณลักษณะที่ดี สามารถเป็นผู้นำหรือช่วยงานชุมชน จิตอาสาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

๔.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ N.W.K. Model ไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรม ทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา โดยการนำแนวคิดใหม่จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน ไปปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม การใช้หรือผลิตสื่อการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป

๕.ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ ด้านบุคคล

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - เป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบาย การบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม
 - อำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ
 - ประสานและแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน
 - นิเทศ กำกับ ติดตาม ปรับปรุงอย่างเป็นระบบตามรูปแบบวงจร PDCA

๒. ครูผู้สอน

- วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจความถนัดและความต้องการของผู้เรียน
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจนักเรียน ให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ประชุมทบทวนหลังการปฏิบัติ และนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ประเมินและพัฒนานักเรียนเต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน

๓. ผู้เรียน

- สำรวจความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของตนเองเพื่อวางแผนการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
- ค้นหาความถนัด ความต้องการของตนเอง
- ฝึกฝน พัฒนา เพิ่มพูนความสามารถของตนเอง
- ประเมินและปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ให้ข้อมูลป้อนกลับในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน
- ร่วมการประกวดแข่งขันตามรายการต่างๆ

๕.๒ ด้านองค์กร /หน่วยงาน

๑. เทศบาลตำบลผักไหม ได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนงบประมาณและประสานงานวิทยากรในชุมชน
๒. วัดโมฬีวงษา โดยท่านเจ้าอาวาสพระครูกัลยาณธรรมโฆส ได้ร่วมเสริมสร้างผู้เรียนผ่านกิจกรรมค่ายคุณธรรมปลูกฝังให้ผู้เรียนได้รู้จักการค้นพบตนเอง มีความรับผิดชอบ มีวินัยและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๕.๓ ด้านชุมชน

ผู้ปกครอง ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ในการดำเนินงานกิจกรรมเป็นอย่างดี

๖. บทเรียนที่ได้รับ

ในการพัฒนานักเรียนจะต้องใช้ความอดทน ความมีวินัย ความรับผิดชอบ กระบวนการทำงานที่จะตุนให้นักเรียนได้พัฒนา เกิดทักษะและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

รางวัลที่ได้รับ รางวัลชมเชยลำดับ ๒ การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ ระดับมัธยมศึกษา งานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาในระดับภาค ปี ๒๕๖๔ (ตัวแทนจังหวัดสุรินทร์)

การเผยแพร่ เผยแพร่ทางวารสารของโรงเรียน, เผยแพร่ทางเฟซบุ๊กของโรงเรียน, เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของโรงเรียน